

Signalen

En tidning för
dig som bor
hos Signalisten

#3 september 2021

**Hösten
är här!**

Ut och njut
i våra fina gröna
områden!

**Hyresgäster
tyckte till**

om utemiljö i e-enkät

Boråd

**Närmaste
vägen till
hyresvärd**

Värme & ventilation

**Hur varmt ska
elementet
vara?**

**Radon
åtgärdas**

Läs mer på sid. 7

De styr upp miljöstugorna

MILJÖ Träffa Magnus Zettergren och Abdusalam Hassan, miljövårdarna som har hela Solna som arbetsområde när de håller ordning och reda i våra miljöstugor.

Kasaset lurar ständigt bakom sorteringskärlen i miljöstugorna. De flesta lägger rätt sorts avfall i rätt kärl men de få som slarvar förstör för alla andra.

– Vi håller efter miljöstugorna, plockar bort saker som bara dumpats innanför dörren och hjälper hyresgästerna att sortera rätt när vi är på plats, säger Magnus Zettergren. Abdusalam skjuter in:

– Och vi ser till att forsla bort saker som ställs utanför miljöstugorna.

Allt slarv förvandlas tyvärr till merkostnader för det ingår inte i sophämt-

tarnas uppdrag att ta reda på sängar, tvättmaskiner, stolar och andra möbler som ställs i och utanför miljöstugorna. De sakerna ska hyresgästerna själva köra till en återvinningsstation.

– Nu måste vi beställa en separat hämtning av det, som kostar både tid och pengar, säger Abdusalam.

Avfallslagstiftningen skärptes i EU 2018 med målet att få en cirkulär ekonomi där allt skräp återvinns. I en cirkulär ekonomi återvinns avfall och blir till nya saker igen. Men det kräver också att alla ändrar sitt

avfallsbeteende. Bara i Sverige genererar vi i genomsnitt fem ton avfall per person varje år.

Vi vill att våra hyresgäster ska ha bra förutsättningar att sortera sitt avfall och därför kommer vi renovera de flesta av våra miljöstugor.

– **Vi känner att** vi gör skillnad och vi får ofta höra av hyresgäster som vi stöter på att de är tacksamma för vårt jobb. Vi hoppas bara att ännu fler är villiga att dr sitt strå till stacken och sortera rätt, säger Magnus. ●

Fler miljöstugor snyggas till

BOSTAD **MILJÖ** Under september till november renoveras miljöstugorna i Hallen, Frösunda, Råsunda, Skytteholm och Motorn. Miljöstugorna är en del i det långsiktiga projektet för att förbättra avfallshanteringens med hållbara och långsiktiga lösningar.

Med glada färger, tydliga instruktioner och en trygg miljö vill vi motivera dig till att källsortera bättre. Du kommer också hitta flera sorteringsalternativ

Du som bor i Bollen får din nya miljöstuga senare i samband med att vi utvecklar kvarteret med ny bebyggelse. ●

Aktivitetsfixare 2021 – en fullträff!

MILJÖ Fler sommarjobbare, fler deltagare i sommaraktiviteter och fler glada minner. Det summerar sommarens upplaga av Aktivitetsfixare. En överslagsräkning visar att under två veckor genomförde 15 sommarjobbande ungdomar cirka 177 timmar aktiviteter för cirka 530 deltagare i våra bostadsområden.

– Det kändes att vi gjorde skillnad. Barn som inte hade så mycket att göra fick något kul att se fram emot och träffad nya vänner, säger Maria Moldrickx som anordnade femkamp i Bagartorp.

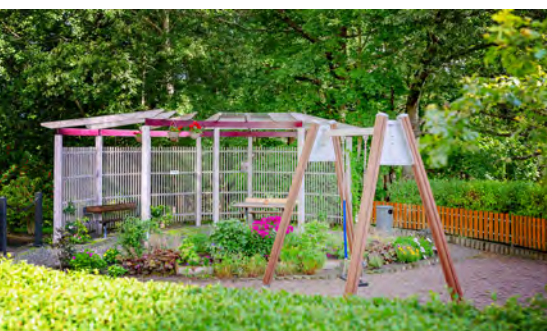
Det var andra året som Aktivitetsfixar genomfördes och i år kunde vi erbjuda något att göra för barn, unga och seniorer. Med tanke på hur mycket arrangemanget har vuxit ser vi fram emot att göra det nästa år igen. Du som är Solnaungdom mellan 16–20 år kan söka till nästa års Aktivitetsfixare på vår webbplats, när anmälan öppnar till våren. ●

Aktivitetsfixarna, från vänster till höger i bild: Julia, Anna, Melchisedek, Rafael, Matilda, Alma, Lisa, Alfred, William, Maria, Embla, Skilla.

Många av oss hyresgäster i Kaptenen har ett stort intresse av utemiljön och vi har skapat en fantastiskt fin utemiljö, säger Janne.

Närmaste vägen till hyresvärd

Boråden är viktiga länkar mellan hyresgäster och hyresvärd. Trots det finns det inte boråd i alla områden. Janne Vuolle har varit ordförande i Kaptenens boråd i tre år och menar att de områden som står utan gör bäst i att starta ett.

MILJÖ **BOSTAD**

Borådens syfte är att ta vara på hyresgästernas intressen. Det innebär att diskutera och föra vidare information från Signalisten, men också att ta emot synpunkter och önskemål som hyresgästerna har. Men det ryms mycket mer i borådens verksamhet.

Janne Vuolle.

”Att se till hyresgästernas bästa sker i många former. Vi brukar ordna sociala aktiviteter och vi har till exempel nyligen planerat en bouletteräff för att bryta isoleringen i pandemin, säger Janne ”

Varje år delas det ut en summa pengar till boråden som baseras på antalet hyresgäster i området. Den ska gå till hyresgästaktiviteter, till exempel en gårdsfest eller något till utemiljön.

Tyck till!

Signalisten har en nära dialog med boråden. Många frågor handlar om planerade arbeten och de är ofta de första att

få informationen. Det är viktigt att få synpunkter och höra vad hyresgäster i ett område tycker om olika saker.

”Boråden har större möjlighet att påverka Signalistens beslut än en enskild hyresgäst. Vi säger till om vi inte tycker något är bra. Att vi är en förening med många i ryggen ger oss en starkare röst”, säger Janne.

Medarbetarna på förvaltningsavdelningen vill se att fler områden har aktiv boråd. Även om våra administratörer gör sitt bästa är det omöjligt att ha kontakt med alla enskilda hyresgäster.

”När enskilda hyresgäster har önskemål kring gemensamma utrymmen och utemiljö är det svårt för oss att veta om det finns ett brett stöd för det, därför är det bra om de först enas i borådet innan de kontaktar oss”, säger Lisa Holmer, förvaltningsadministratör med bosociala frågor. ●

Gå in på Mina sidor för att se vilka andra boråd som finns. Skicka e-post till: kundservice@signalisten.se om du vill veta mer om hur du startar ett boråd.

Värme & ventilation i din lägenhet

Ventilationen i huset ska tillsammans med värmesystemet skapa ett bra inomhusklimat i din lägenhet. Värmen i din lägenhet sätts på automatiskt när det blir kallt ute.

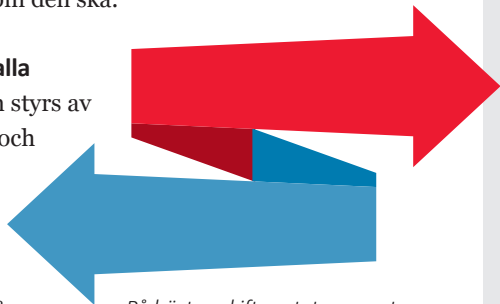
MILJÖ **BOSTAD** I våra lägenheter sprids värmen från elementen med hjälp av luft från tilluftsventiler. Dessa ventiler kan beroende på hustyp antingen sitta vid fönstren som släpper in frisk luft utifrån, eller i golvet och väggar som släpper in luft via ventilationssystemet. Det är viktigt att tilluftsventiler och andra ventiler är öppna och rena så att värmecirkulationen fungerar som den ska.

Elementen känns kalla

Värmen i elementen styrs av rumstemperaturen och anpassar sig efter utomhustemperaturen.

Att elementen känns kalla beror på skillnaden mellan kroppstemperaturen och värmen som de avger.

Vår inomhustemperatur ska ligga runt 21 grader. Om du mätt upp kallare temperatur hos dig under två dagar och mitt i rummet så kan det vara läge att felanmäla. Men kolla först in vår webbplats för tips på hur du själv kan förbättra värme och ventilation hos dig. www.signalisten.se/varme-och-ventilation •

På hösten skiftar utetemperaturen snabbt och det är svårt för värme- och ventilationssystemen att hänga med i växlingarna.

Tips & råd!

Bättre värme-spridning

Håll öppet runt elementen. Täck inte för dem med möbler, långa och tjocka gardiner eller elementskydd som hindrar värmen att spridas i rummet.

Låt inte fönster och balkongdörr stå på glänt.

Vädra genom att ha ett effektivt korsdrag.

Håll tilluftsventiler och andra ventiler öppna, rena och fria från övertäckande föremål.

Felanmäl trasiga tätningslister runt dörrar och fönster.

Råttor skräms upp ur marken

MILJÖ **BOSTAD** Råttor finns troligtvis på alla platser i Stockholm, men de visar sig inte så ofta. På sista tiden har dock fler hyresgäster hört av sig om råttor som tillsynes orädda springer på öppna ytor.

Det skulle kunna röra sig om fler råttor som efter den milda vintern klarat sig bättre. Men det finns inga belägg för de utan det är mer troligt att råttorna enbart syns mer i vissa områden just nu. I de områden som vi får flest rapporter om råttor har det pågått, eller pågår fortfarande, större byggprojekt.

Markarbeten driver upp råttorna ur marken och synliggör dem i högre grad. Exempelvis har det skett i Bagartorp där en skola byggts och i södra Hagalund efter sprängningar och tunnelbanearbeten i Rudviken.

Fångar fler

Oavsett orsak är råttor ovälkomna i våra vistelsemiljöer. Därför låter vi Anticimex placera ut flera så kallade smartboxar för att fånga in och avliva dem på ett ansvarsfullt sätt. Efter att vi satt upp fler fällor har vi också fångat fler råttor

Håll råttor borta

Du kan hjälpa till genom att inte locka råttor till området. Lämna inte matrester vid uteplatser och var noga med att slänga ditt skräp i papperskorgar.

Kontakta Anticimex direkt om du får problem med råttor eller andra skadedjur. De ger dig som är hyresgäst hos oss tips och råd, samt kostnadsfri hjälp med skadedjurssanering.

Anticimex.com, 075-245 10 00 •

Ordföranden har ordet

Bostadssocialt ansvar på allvar

Signalistens huvuduppdrag är att bidra till stadens bostadsförsörjning. Det är ett krävande uppdrag i ett samhälle med snabb befolkningstillväxt och urbanisering. Befintliga hus behöver renoveras och nya hus byggas. Nyproduktion i ett modernt samhälle är långa och komplexa processer.

Jag vågar påstå att vi i styrelsen och framför allt de som arbetar på Signalisten gör ett bra jobb. I sammanhanget vill jag nämna Solnas Miljö- och byggnadsförvaltning som spelar en viktig roll i arbetet att lösa bostadsutmaningarna.

Signalisten har också en särställning jämfört med privata bostadsbolag. Vi har ett bostadsanvisningsavtal med Solna stad för att hjälpa människor, som av olika skäl står långt från bostadsmarknaden. Det är en av de viktigaste anledningarna att ha ett kommunalt bostadsbolag. Det betyder inte att ett stort antal människor går förbi den ordinarie bostadskön. Det rörde sig exempelvis om ett 30-tal lägenheter förra året.

Men huvuduppgiften för Signalisten är ändå att bidra till stadens bostadsförsörjning. Det betyder att vi främst bygger och renoverar för människor med normala inkomster. Våra hyror är låga, men inte extremt låga. Standarden ska vara sådan att en medelklassfamilj trivs.

Signalisten har ingen anledning att hålla högre hyror än nödvändigt. Det finns ingen ägare som skall ha aktieutdelning och förstås inga bonusar till styrelse eller ledning. Allt överskott stannar i bolaget. •

Läs om förmedlingsstatistik och ekonomiskt resultat på signalisten.se

Magnus Nilsson (m), styrelseordförande för Signalisten.

Nu skärper vi miljö- och kvalitetskrav i upphandling

MILJÖ Vi ser nu över och skärper de miljö- och kvalitetskrav som finns på leverantörer och entreprenörer i våra upphandlingar. Det är ett ständigt pågående arbete att förbättra våra arbetssätt och processer för att leva upp till nya krav och mål som finns på verksamheten.

Många av dessa krav avser just miljö och kvalitet, där vi strävar efter att samarbeta med företag som delar vår syn på dessa frågor. Vår förhoppning är också att de kan vara med och driva hållbarhetsarbetet framåt i de uppdrag som de kontrakteras för. De krav som Signalisten ställer i upphandlingarna behöver alltid balanseras mot hur marknaden ser ut och vad den kan leverera. Målet är att alltid ha relevanta krav som stämmer överens med våra värderingar. ●

Garage färdigrenoverat

Den 1 oktober får hyresgäster åter parkera i garaget på Östervägen 22–26 efter att det har renoverats.

SERVICE BOSTAD BYGG

Det 2 786 kvadratmeter stora garaget som nu är 40 år gammalt var i behov av en omfattande renovering. Det som vanligtvis begränsar livslängden för ett garage i betong är de ingjutna armeringsjärnen. Tösalter som följer med bildäcken försämrar betongens hållfasthet och efter lång tid når det armeringsjärnen som rostar.

Renoveringen har inneburit att vi bilat bort skadad betong, kompletterat skadad armering och gjutit ett nytt täckande betongskikt. Även tak och väggar har målats om samt att ny belysning har installerats. ●

Kvarteret Hallen står inför förbättringar i utemiljön som hyresgäster i området har fått vara med och bestämma.

Utemiljö involverar

I kvarteret Hallen i Råsunda fick hyresgästerna tycka till om sin utemiljö i en digital enkät. Vi fick många svar och ett rikt underlag som landskapsarkitekter nu utgår ifrån när de skissar på en ny utemiljö.

MILJÖ BOSTAD BYGG

Våra hus på Algatan, Hallgatan och Spårvägen är byggda i slutet av 1980-talet och växtligheten runt omkring har, i stort, sett likadan ut sedan dess. När vi bestämde att det var dags för en översyn tog vi hjälp av de som kan platsen bäst – hyresgästerna.

I en digital enkät om vilka ändringar hyresgästerna vill se på platsen, framkom bland annat önskemål om mer belysning, fler blommor, och förbättrade lekytor på gräs. Gemensamhetsytor med bänkar och bord var också efterfrågat av många.

Nu skissar landskapsarkitekter på ett förslag som tar hänsyn till enkätresultatet såväl till trygghets- som säkerhetsaspekter. När de är redo kommer förslaget visas för borädet innan vi går vidare och gör en upphandling av utförare.

Hallens nya utemiljö beräknas stå klar hösten 2022. ●

Radon

en ovälkommen gas

MILJÖ BOSTAD Vintern 2019/2020 utfördes radonmätningar i cirka 1400 lägenheter. Då visade ett fyrtiotal lägenheter värden strax över gränsen 200 Bq (Becquerel)/kubikmeter. Nu är samtliga åtgärdade men ett fåtal kontrollmätningar ska genomföras under kommande värmesäsong.

Vi har undersökt orsak och genomfört radonsänkande åtgärder i samtliga hus där förhöjda värden mättes upp. Nya kontrollmätningar har utförts i berörda och angränsande lägenheter med bra resultat.

Några lägenheter behöver mätas om. De berörda hyresgästerna i de aktuella husen är redan informerade och nya mätningarna sker under kommande värmesäsong.

– I några lägenheter stängde tyvärr hyresgästerna uteluftsventilerna under mätningen vilket gav missvisande värden, säger Korosh Saidi, chef på drift-enheten på Signalisten.

Finns naturligt

Radon är en naturligt förekommande radioaktiv gas som finns överallt och bildas av radium i marken. Den återfinns även i bygg-

stensmaterial och i vissa hus äldre än 1975 kan så kallad blåbetong förekomma, som avger mer radon än andra byggnadsmaterial.

– I de hus som har blåbetong utförde vi ventilationsåtgärder, som rensning av luftkanaler, rengöring av frånluftsdon, rensning och öppning av uteluftsventiler samt injustering av luftflöden så att lägenheten får låga halter radon, säger Korosh.

Där vi mätt upp att radon sipprar in från marken har vi gjort tätningsarbeten i lägenheter, källare och angränsande utrymmen. Eftermätningar i dessa utrymmen visar att åtgärderna var lyckade.

Vad du kan göra

Genom att hålla uteluftsventilerna öppna och rena, samt att inte ändra inställningar på frånluftsventiler i lägenheten så hålls radonhalterna på låga nivåer.

Radon förekommer mer eller mindre i alla byggstensmaterial och det är viktigt att inte stänga ventilationen i lägenheterna helt för då ansamlas den naturliga radongasen.

Du kan alltså förbättra inomhusmiljön enbart genom att låta luften ventileras genom ditt hem. ●

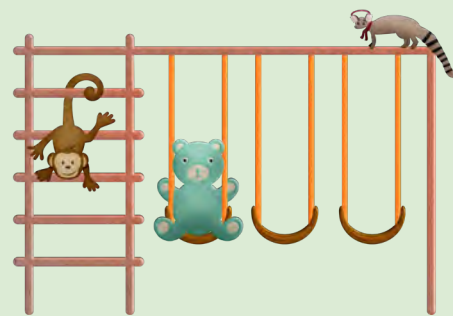
Blåbetong

Att ett hus innehåller blåbetong innebär inte automatiskt att det är förhöjda radonhalter.

Det spelar stor roll vilka delar av ett hus som består av blåbetong, vilken sorts blåbetong som använts och hur ventilationen är.

Enda sättet att ta reda på om det finns ett radonproblem är att mäta.

Källa: Strålskyddsmyndigheten

Säkra lekplatser

Varje vår genomför en oberoende kontrollant besiktningar av våra lekplatser. I våras fick vi fem anmärkningar som bedömdes som allvarliga. Alla är åtgärdade nu.

MILJÖ SERVICE Under hela året genomför våra utemiljöentreprenörer veckovis översyn av lekplatser men det är lätt att missa fel som inte är uppenbara. Kontrollanten har bättre förutsättningar att upptäcka brister och testa enligt nya föreskrifter. Det är därför inte ovanligt att få anmärkningar på lekplatserna vid de årliga besiktningarna. Vi är tack-samma att vi blivit uppmärksammade på dem, så vi kan åtgärda dem.

Noga med underhåll

Lekplatser används och slits större delen av året, dels av barn men också av väder och vind. Underhållet sköts noggrant och vi åtgärdar alltid anmärkningar så fort vi kan.

Ordinarie skötsel tar vi också på allvar och varje vår silar vi, till exempel, sanden efter skräp, på alla lekplatser, ända ned till 20 centimeters djup. Om vi märker att sand eller grus försvunnit eller flyttats från marken under lekplatsställningar och gungor ser vi till att den krattas tillbaka eller att ny fylls på.

Om du ser något som är trasigt eller fel på en lekplats ska du kontakta oss.

Vid varje lekplats finns en informationsskylt med lekparkens adress och kontaktuppgifter till oss. Vi är tack-samma för alla som hör av sig! ●

Lekplats-åtgärder 2021

Ett räcke i en lekställning hade fel avstånd till marken

Två grindar hade fel avstånd till staket

Ett redskap i ett utegym var för lågt

Ett tak till en pergola hade fel vinkel

Hagalund först med skräpmätning

I samarbete med Håll Sverige Rent analyserades skräpsituationen på gården utanför Hagalundsgatan 1–7 i början av september. Målet var att skapa en handlingsplan för att förhindra att skräp slängs på marken.

MILJÖ Arbetet började med en noggrann skräpplockning på gården. Det var för att ha ett rent utgångsläge inför de följande mätningarna och för att analysera vad som slängs mest på platsen. Därefter följde två skräpmätningar på gården med en veckas mellanrum för att se vilka mängder och hur ofta saker kastas på gården. Efter analyser av resultatet kommer Håll Sverige Rent ge förslag på förbättringsåtgärder.

Ny kunskap

Hagalund är den första bostadsgården som Håll Sverige Rent har genomfört den här typen av skräpmätning på. Metoden är beprövad på andra allmänna platser som till exempel torg och centrum.

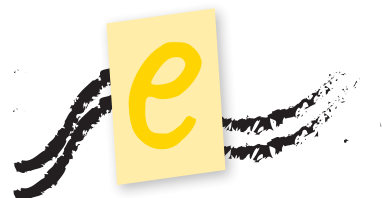
Kunskapen från skräpmätningen kommer potentiellt komma fler bostadsbolag till användning. För vår del kan det bli aktuellt med skräpmätningar på fler platser för att fånga upp de unika förutsättningar som finns i olika bostadsområden.

Vi har som målsättning att påbörja praktiska åtgärder på gården under våren 2022. ●

”Vi har som målsättning att kunskapen från mätningen i Hagalund ska kunna omsättas i praktiska och beteendeförändrande åtgärder under våren 2022.”

Camilla Ahlqvist, utemiljösamordnare på Signalisten.

Slipp problem! Betala med autogiro eller e-faktura

SERVICE Det händer några hyresgäster varje månad att de använder fel hyresavi när de ska betala hyran. För att slippa krångel finns det några smarta saker du kan göra.

Betala hyran via autogiro. Då dras rätt summa från ditt konto automatiskt varje månad. Se bara till att ha pengar på ditt konto dagen innan hyran ska dras.

Du kan också välja att få fakturor skickade direkt till din internetbank. Då är rätt uppgifter redan ifyllda och du behöver enbart granska och godkänna betalningarna.

Både autogiro och e-faktura ställer du in i din internetbank. Kontakta din bank om du behöver hjälp. ●

Tänk på det här när du betalar hyran

- Använd rätt OCR-nummer
Vi skickar ut tre hyresaviser i taget och alla hyresaviser har unika OCR-nummer för respektive månad.
- Betala till rätt bolag
Signalisten har lägenheter i två bolag: Signalisten och Solnabostäder.
- Dubbelkolla uppgifterna

Har du tappat bort en hyresavi, blandat ihop OCR-nummer eller är osäker på vilket bolag du ska betala till? Lugn, all information finns på vår webbplats om du loggar in på Mina sidor.